

Huddoktoren informerer om: Behandling m/Isotretinoin For kvinner oppdatert: 08.04.16

Hva er Isotretinoin?

Isotretinoin (tidligere Roaccutane ®) er et A-vitamin- liknende stoff som brukes til behandling av akne/kviser. Mer enn 25 millioner pasienter er behandlet de siste 35 årene, og det finnes ikke **tilsvarende** legemiddel.

Hvordan virker behandlingen med Isotretinoin?

Isotretinoin brukes først og fremst ved uttalt akne (kviser). Ved akne er talgkjertlene hyperaktive. Isotretinoin virker ved å redusere størrelsen på disse talgkjertlene, slik at de produserer mindre fett. Isotretinoin reduserer også inflammasjonen og bakterieantall.

Behandlingsresultat

Etter 2-4 uker kan du merke du forbedring ved at kvisene tørker noe inn. Iblant blir det ”forverring” (åpning) av kvisene de første 1- 4 uker av behandlingen, men etter 4-10 uker oppstår alltid bedring. Vanlig behandlingstid er 5-7 måneder (lengst ved akne på ryggen). Det gode behandlingsresultatet er oftest varig. Det *kan* oppstå ny akne senere, men i mindre grad enn før behandling. Noen (15-25%) må ha flere kurer.

Forholdsregler

Fosterskadelig: Isotretinoin er svært fosterskadelig! Derfor må kvinnelige pasienter ikke bli gravide under behandlingen og en måned etter at behandlingen er avsluttet. Ifølge regler fra Statens legemiddelverk skal du bruke pålitelig prevensjon under behandlingen og i 5 uker etterpå. Etter disse 5 ukene er det ingen påvirkning av fremtidige fostre. Skulle du likevel bli gravid under behandlingen, må du umiddelbart kontakte din lege (oss), og abort må påregnes.

For å unngå graviditet under kuren, er vi pålagt å ta graviditets test av alle fertile kvinner hver 4. uke før vi skriver ut ny resept.

Amming: Isotretinoin må ikke brukes av kvinner som ammer.

Graviditetstest: Kvinnelige pasienter må ta graviditetstest (ved blod eller urinprøve) før behandling, og hver gang nye tabletter forskrives, dvs. hver mnd.

Før oppstart: Det må tas orienterende blodprøver og graviditetstest. Blodprøveskjema får du hos hudlegen og dette kan benyttes hos Fürst lab (lokalisering - se bakside skjema) innen 7 dager. Dette skjemaet ligger deretter elektronisk inne hos Fürst og gjelder for hele behandlingsperioden.

Vi informerer deg ved avvik på prøvene, ellers ikke. Graviditetstesten tas enten fra blodprøven eller ved urinprøve hos oss.

E-Resepten (elektronisk) på Isotretinoin sendes inn så snart vi har svaret på at graviditetstesten er negativ.

Husk at e-resepten kun har 7 dagers varighet, du må hente medisinen innen 7 dager etter den er sendt fra oss som e -resept.

1. kontroll (etter ca. 4 ukers behandling) – når du er nesten tom for tabletter må du komme innom hudklinikken for å ta en graviditetstest (urinprøve), hvis den er negativ, skriver vi ny resept i løpet av dagen. Eller du kan ta blodprøver hos Fürst og gi oss beskjed på tlf. eller sms hvis du trenger ny resept.

2. kontroll (etter ca. 8 ukers behandling) – timeavtale hos hudlegen. Ny graviditetstest/blodprøve. Ny resept.

Huddoktoren informerer om: Behandling m/Isotretinoin For kvinner oppdatert: 08.04.16

3. kontroll (etter ca. 12 ukers behandling) – innom for ny graviditetstest (urinprøve) her eller blodprøver hos Fürst, kontakt oss for resepter

4. kontroll (etter ca. 16 uker) – timeavtale hos hudlegen. Ny graviditetstest eller blodprøve. Evt. ny resept – på denne timen avgjøres det om du kan avslutte kuren, eller trenger forlenget kur i 1-2 mnd. til.

Etter kur: Alle kvinner skal ta en graviditetstest (her eller hos Fürst) 4-5 uker etter siste inntak av Isotretinoin. Etter dette kan de blir gravide. Vi lagrer svaret i journal.

Forventede (bi) virkninger

Praktisk talt alle pasienter får tørre lepper, og mange får litt tørr hud i ansiktet, og på hendene. Leppepomade og en mykgjørende hudkrem hjelper. Neseblod og øyeirritasjon (moderat) kan også forekomme. Ømhet og stivhet i muskler forekommer. Noen får lett hodepine, kløe, og økt svette. Isotretinoin kan øke fettverdiene i blodet og påvirke leveren (meget sjeldent), derfor tas blodprøvekontroller før og under behandling. Alle bivirkningene er doseavhengig, og dosen kan justeres ved plagsomme bivirkninger. Alvorlige bivirkninger er meget sjeldent.

- **Kontaktlinser** kan gi en viss irritasjon under behandlingen (sjelden).
- **Diabetes** kan påvirkes under behandlingen - si fra til legen om du har diabetes.
- **Soling under behandlingen:**
Unngå kraftig soling fordi du lettere blir solbrent og hudtørrheten øker. Du kan ta medisiner om sommeren hvis du er svært forsiktig, følg solvettregler, bruk alltid høy faktor på hele kroppen ved soling.
- **Utvendige aknemidler** bør unngås, da de øker hudtørrheten. **Bruk fuktkremer.**
- **Vitaminer:** Du bør ikke ta A-vitamin- tilskudd utover anbefalt dagsdose under behandlingen.
- **Andre legemidler:** Antibiotika av typen tetracyklin (Tetracyklin, Oxytetral, Tetralysal, Vibramycin) skal ikke tas samtidig med Isotretinoin
- **Alkohol** bør brukes med **forsiktighet** under behandlingen. Moderat alkoholinntak mulig.
- **Gi aldri Isotretinoin til andre!** Ta med ubrukte kapsler til apoteket.
- **Du skal ikke gi blod mens du tar Isotretinoin**

Bivirkninger er oftest akseptable og forsvinner gradvis over noen uker når behandlingen avsluttes. Unngå kosmetisk arrbehandling med peeling eller syrebehandling første 12 mnd etter avsluttet kur.

Kan Isotretinoin gi depresjon og selvmordtanker?

Av alle som får Isotretinoin, vil det være noen svært få som opplever påvirkning på psyken. Det kan være ustabil humør, sinne, depresjon, eller det man kaller opplevd redusert impuls kontroll, kort lunte. **Hvis du har en kjent depresjon fra før, eller opplever dette under kuren, må vi få vite om det, og du bør i første omgang stoppe med Isotretinoin og snakke med oss.**

Nyere forskning tyder på at det er mange med uttalt akne som er deprimerte, og de aller fleste vil oppleve at de får det mye bedre når de får en effektiv behandling. Det er gjort beregninger som kan

Huddoktoren informerer om: Behandling m/Isotretinoin For kvinner oppdatert: 08.04.16

tyde på at selvmordsforsøk knyttet til akne og Isotretinoin kan oppstå hos en pr. 10.000 bruker, men det er ikke vist at Isotretinoin er en direkte årsak til selvmord, selv om medisinen har vært brukt i 30 år.

Dosering

Isotretinoin finnes som kapsler og doseres etter kroppsvekt. 1-3 kapsler er vanligst pr dag. Dagsdosen skal tas en gang daglig, i forbindelse med måltid, gjerne etter middagen, for å forbedre opptak i kroppen. Kapslene svelges hele med vann eller annen drikke. Om det ikke passer ved måltid, tas kapslene med melk. Ikke ta ekstra dose om du glemmer en dag. Det er ikke farlig å ta en pause, men hold orden på hvor mange tabletter du har tatt. Gi beskjed på hver legekonsultasjon om hvor mange tabletter du totalt har tatt.

Hva koster medisinen og hva finnes av refusjonsordninger?

30 kapsler à 20 mg koster ca. 330 kr (2016). Til en full kur trenger man gjerne 300 – 500 kapsler, avhengig av kroppsvekt og sykdomsaktivitet. Etter søknad fra oss refunderer HELFO reseptene etter blåreseptforskriften, dvs til ca. 60% redusert pris. Spar på kvittering fra apotek for første resept, da HELFO ofte trenger tid for å innvilge refusjon. Dette refunderes etterpå ved å sende kvitteringen til HELFO sammen med et skjema du finner på helfo.no